

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 6C/21/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2107222795
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2016:2107222795.17

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudcom JUDr. Jaroslavom Ivanom v právnej veci žalobcu: E. Q., G.. XX.XX.XXXX, K. K. X, XXXX L., A., Š. U. A. P. proti žalovanému: ZVON ENA HOLDING, finančná spoločnosť a.s. - v konkurze, so sídlom Slovenska ulica 17, 2000 Maribor, IČO: 1853732000, Slovinská republika, zastúpenému zákonným zástupcom: Mojca Breznik, správca konkurznej podstaty, Malnarjeva ulica 54, 1000 Ljubljana, konajúcej prostredníctvom právnej formy MOJCA BREZNIK- ADVOKÁTKA, Dvořákova ulica 8, 1000 Ljubljana, IČO: 1295861000, žalovaný zastúpený: Mgr. Petrom Neštepným, advokátom so sídlom Ferienčíkova 7, 811 08 Bratislava, o určenie neplatnosti časti zmluvy o zriadení záložného práva, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaný **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

Štátu sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ō v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Trnava dňa 01.08.2007, podanou voči žalovanému (spoločnosti): SFM D.O.O. JLUBLJANA, so sídlom Trdinova 4, 1000 Ljubljana, Slovinsko, IČO: 58 60 750 (pozn. súdu - ďalej ako „právny predchodca žalovaného“) domáhal určenia, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa 08.05.2007 uzavretá medzi SFM D.O.O. JLUBLJANA ako záložným veriteľom a 1/ Q. O., 2/ E. Q., ako záložcami, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol Správou katastra O. povolený rozhodnutím Z.: XXXX/XX zo dňa 22.05.2007, je v časti zriadenia záložného práva k spoluvlastníckemu podielu E. Q. vo výške 1 k nehnuteľnostiam zapísaným Správou katastra O. na liste vlastníctva č. XXX pre obec a k.ú. M. G. Z. ako pozemok par.č. XX/X, zast. plochy a nádvoria o výmere 741 m², par.č. XX/XX, zast. plochy a nádvoria o výmere 50 m², par.č. XXXX/XX, orná pôda o výmere 84 m², stavba - kaštieľ súpisné číslo XX postavená na pozemku par.č. XX, stavba - kaštieľ a kaplnka súpisné číslo XXX postavená na pozemku par.č. XX, stavba - iná stavba súpisné číslo XXX postavená na pozemku par.č. XX a stavba - kaštieľ súpisné číslo XXX postavená na pozemku par.č. XX (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“), neplatná. Súčasne sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia spočívajúceho v zákaze nakladať so spoluvlastníckym podielom žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam žalovaným, resp. jeho právnym predchodcom, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uznesením č.k. 6C/21/2008-62 zo dňa 1.7.2008 v spojení s opravným uznesením č.k. 6C/21/2008-70 zo dňa 11.9.2008 a uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/165/2009-184 zo dňa 25.5.2009.

Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe kúpnej zmluvy zo dňa 18.4.2006 sa stal podielovým spoluvlastníkom o podiele 1 súboru nehnuteľností označovaných ako „Kaštieľ M. G. Z.“ zapísaných na

LV č. XXX pre obec a k.ú. M. G. Z.Á.. Za účelom zaplata celj kúpnej ceny si vzal spoluvlastník Q. O. pôžičku vo výške 1.703.000,- Eur u spoločnosti SFM D.O.O. JLUBLJANA, so sídlom Trdinova 4, 1000 Ljubljana, Slovinsko, IČO: 58 60 750 (v čase podania žaloby žalovaný), ktorá bola poukázaná na účet predávajúceho (Q. I. C. M. G. Z.). Za účelom zabezpečenia časti tohto úveru podpísal krátko po uhradení kúpnej ceny v prospech v tom čase žalovaného zmenku na sumu 851.500,-Eur. Žiadnu inú zmluvu o pôžičke, či o zabezpečení pohľadávky, alebo zmluvu o zriadení záložného práva so žalovaným nikdy nepodpísal. Napriek tomu mu bola v priebehu mája, júna 2007 doručená zmluva o zriadení záložného práva medzi žalovaným (právnym predchodcom žalovaného) ako záložným veriteľom a 1/ Q. O., 2/ E. Q., ako záložcami, ktorej predmetom bolo zriadenie záložného práva i na jeho spoluvlastnícky podiel 1. V uvedenej veci podal i trestné oznámenie. Osobne ani sprostredkovane zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 08.05.2007 nepodpísal, podpis na zmluve nie je jeho, podpis je sfalšovaný. Naliehavý právny záujem na podanej žalobe spočíva podľa žalobcu v tom, že jeho právne postavenie je bez určenia neplatnosti napadnutej časti zmluvy o zriadení záložného práva ohrozené a neisté, s poukazom na oznámenie o výkone záložného práva hrozí, že proti svojej vôli príde o majetok z titulu fiktívnej neexistujúcej pôžičky vo výške 12.000.000,-Eur. Existuje reálna hrozba prevodu jeho majetku na tretie osoby, a teda sa jedná o aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi ním a žalovaným, ktorý možno rozhodnutím vo veci samej odstrániť.

Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd“) uznesením č.k. 6C/21/2008-225 zo dňa 10.11.2010 pripustil, aby do konania na miesto doterajšieho žalovaného: SFM D.O.O. JLUBLJANA, so sídlom Trdinova 4, 1000 Ljubljana, Slovinsko, IČO: 58 60 750 vstúpil: ZVON ENA HOLDING d.d., so sídlom Slovenska ulica, 2000 Maribor, IČO: 1853732000, Slovinská republika, čo bolo odôvodnené tým, že na základe zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávok zo dňa 12.2.2009 došlo k prevodu práv - pohľadávky voči žalobcovi z pôvodného žalovaného. Predmetná (postúpená) pohľadávka je zabezpečená záložným právom v prospech pôvodného žalovaného na základe zmluvy o zriadení záložného práva, ktorej čiastočnej neplatnosti sa žalobca žalobou v tomto konaní domáha. S poukazom na § 151c ods. 3 Občianskeho zákonníka prevodom pohľadávky zabezpečenej záložným právom prešlo na tento subjekt i záložné právo zabezpečujúce predmetnú pohľadávku. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.12.2010, súd preto v ďalšom konaní konal so žalovaným (spoločnosťou): ZVON ENA HOLDING d.d., so sídlom Slovenska ulica, 2000 Maribor, IČO: 1853732000, Slovinská republika.

Zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že považuje zmluvu o zriadení záložného práva za platnú, majúc za to, že túto podpísal žalobca. Navrhol vykonanie znaleckého dokazovania za účelom overenia pravosti podpisu žalobcu na predmetnej zmluve.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: výpisom z obchodného registra žalovaného, uznesením o zastavení vo veci núteného vyrovnania a začatí konkurzného konania na žalovaného, oznámením o začatí konkurzného konania, prekladom práva Slovinskej republiky, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Z unesenia Okresného súdu v Maribore, Slovinská republika sp. zn. St 654/2011 zo dňa 27.2.2012 (preklad na č.l. 529 spisu) súd zistil, že v konaní vo veci núteného vyrovnania voči dlžníkovi: ZVON ENA HOLDING, finančna družba d.d., so sídlom Slovenska ulica 017, 2000 Maribor, IČO: 1853732000, Slovinská republika sa konanie vo veci núteného vyrovnania zastavilo a začalo sa konkurzné konanie voči tomuto dlžníkovi. Mojca Breznik, ktorá bola menovaná ako správkyňa v konaní núteného vyrovnania, bude pokračovať v práci ako správkyňa v konkurznom konaní.

Z oznámenia Okresného súdu v Maribore, Slovinská republika sp. zn. St 654/2011 zo dňa 27.2.2012 (preklad na č.l. 546 spisu) súd zistil, že Okresný súd v Maribore uznesením č. St 654/2011 zo dňa 27.2.2012 začal konkurzné konanie voči dlžníkovi - právnickej osobe: ZVON ENA HOLDING, finančna družba d.d., so sídlom Slovenska ulica 017, 2000 Maribor, IČO: 1853732000, Slovinská republika, t.j. žalovaný v tomto konaní. Za správcu bola menovaná Mojca Breznik.

Z výpisu zo súdneho/obchodného registra Slovinskej republiky (preklad na č.l. 588) mal súd preukázané, že v súdnom registri je od 06.10.2003, pod IČO: 1853732000, DIČ:SI35037318 zapísaná spoločnosť pod obchodným menom: ZVON ENA HOLDING, finančná spoločnosť - v konkurze, so sídlom Slovenska ulica 017, 2000 Maribor, IČO: 1853732000, Slovinská republika. Z registra taktiež vyplýva, že od 27.02.2012 je ako osoba splnomocnená zastupovaním uvedená: Mojca Breznik, správca konkurznej

podstaty, adresa: Malnarjeva ulica 54, 1000 Ljubljana, konajúcej prostredníctvom právnej formy MOJCA BREZNIK- ADVOKÁTKA, Dvořákova ulica 8, 1000 Ljubljana, IČO: 1295861000.

Z prekladu práva Slovinskej republiky (č.l. 597), a to originálu zo dňa 21.08.2014 (č.l. 375), ktorá je odpoveďou získanou prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR na žiadosť tunajšieho súdu zo dňa 27.5.2014 (č.l. 300) vyplýva, že začatím konkurzného konania správca nadobúda splnomocnenie na zastupovanie konkurzného dlžníka a vedenie jeho obchodnej spoločnosti podľa článku 97 ods. 2 ZFPPIPP (zákona o finančných operáciách, insolvenčných konaniach a nútenej likvidácii). Začatím konkurzného konania správca nadobúda postavenie zákonného zástupcu konkurzného dlžníka. Súčasne súd zistil, že konkurzné konanie sa realizuje za účelom speňazenia konkurznej podstaty a vyplatenia veriteľov.

Z výsluchu žalobcu súd zistil, že v roku 2007 oslovil advokáta z dôvodu, že jeho podpis na zmluve z roku 2007 o zriadení záložného práva je falošný, t.j. nejedná sa o jeho podpis. Súčasne uviedol, že na slovinskom súde prebiehalo konanie o neplatnosť zmluvy o pôžičke na sumu 6.000.000,- eur, toto konanie bolo skončené s tým, že jeho podpis na zmluve je sfašovaný. Na súde sa riešila otázka platnosti, resp. neplatnosti zmluvy o pôžičke zo dňa 31.03.2006 na sumu 6.000.000,- eur. Dňa 18.01.2016 bolo rozhodnuté, že zmluva je neplatná. Jednalo sa o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovinskej republiky. Na dotaz súdu žalobca uviedol, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva podľa tejto žaloby je taký, že chce začať odznova, súčasne chce uviesť, že spoločnosti ZVON ENA HOLDING nie je dlžný ani cent, 50 %-ný vlastnícky podiel na kaštieli v M. G. Z. je jeho a druhých 50 % je po smrti Q. O. vo vlastníctve ZVON ENA HOLDING. Podľa jeho vedomostí v blízkej dobe príde k výmazu záložného práva, a to s prihliadnutím na dohodu medzi ním a správkynou spoločnosti ZVON ENA HOLDING o tom, že 50 %-ný podiel na kaštieli bude vlastníť on a 50 % spoločnosť ZVON ENA HOLDING. Žalobca navrhol vykonať dokazovanie rozsudkom Najvyššieho súdu Slovinskej republiky zo dňa 20.12.2015, podľa ktorého správkynia žalovaného Mojca Breznik od 18.01.2016 nemôže predávať pohľadávky voči jeho osobe.

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 88 ods. 1 písm. h) O.s.p., namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého je nehnuteľnosť, ak sa konanie týka práva k nej, ak nie je daná príslušnosť podľa písm. b).

Podľa § 20 O.s.p., každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Podľa čl. 66 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, toto nariadenie sa uplatňuje len na konania začaté, na listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a na súdne zmiery schválené alebo uzavreté od 10. januára 2015.

Podľa čl. 22 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, výlučnú právomoc majú tieto súdy bez ohľadu na bydlisko v konaniach, ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, súdy členského štátu, v ktorom sa tento majetok nachádza.

Podľa § 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len „MPS“), účelom tohto zákona je ustanoviť, ktorým právnym poriadkom sa spravujú občianskoprávne, obchodné, rodinné, pracovné a iné podobné vzťahy s medzinárodným prvkom, upraviť právne postavenie cudzincov, ako aj ustanoviť postup slovenských justičných orgánov pri úprave týchto vzťahov a rozhodovanie o nich a tým napomáhať medzinárodnej spolupráci.

Podľa § 48 MPS, slovenské súdy postupujú v konaní podľa slovenských procesných predpisov, pričom všetci účastníci majú rovnaké postavenie pri uplatňovaní svojich práv.

Podľa § 49 MPS, procesná spôsobilosť cudzinca sa spravuje právom štátu, ktorého je príslušníkom. Stačí však, ak má procesnú spôsobilosť podľa slovenského práva.

Podľa § 22 zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník), právnu spôsobilosť, ktorú má iná než fyzická zahraničná osoba podľa právneho poriadku, podľa ktorého bola založená, má takisto v oblasti slovenského právneho poriadku. Právnym poriadkom, podľa ktorého bola táto osoba založená, sa spravujú aj jej vnútorné právne pomery a ručenie členov alebo spoločníkov za jej záväzky.

Podľa čl. 15 Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní, účinky konkurzného konania na neuzavretý súdny proces, ktorého predmetom je majetok alebo právo, ktorého bol dlžník zbavený, určuje výlučne právo členského štátu, kde takýto súdny proces prebieha.

Podľa čl. 16 ods. 1 prvá veta Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní, každé súdne rozhodnutie o začatí konkurzného konania vynesené súdom členského štátu, ktorý má právomoc podľa článku 3, sa uznáva vo všetkých ostatných členských štátoch od chvíle, keď nadobudne účinnosť v štáte, v ktorom sa konanie začne.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 141 ods. 4 O.s.p., trovy dôkazov, ktoré nie sú kryté preddavkom, ako aj hotové výdavky ustanoveného zástupcu, ktorý nie je advokátom, a trovy spojené s tým, že účastník koná vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumie (§ 18), platí štát.

Súd dospel k právnomu záveru, že žaloba žalobcu nebola podaná dôvodne a nemožno je vyhovieť.

Nakoľko je v právnom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným zastúpený cudzí (medzinárodný) prvok, a to vo forme subjektu, keďže jednak žalobca je štátny občan Slovenskej republiky a súčasne žalovaný je právnickou osobou založenou a vedenou v registri Slovenskej republiky, bolo potrebné sa v prvom rade vysporiadať s otázkou súdnej právomoci, teda ktorý súd (slovenský alebo slovinský) má právomoc prejednať a rozhodnúť žalobu. Na vyriešenie súdnej právomoci bolo potrebné zohľadniť to, že objekt právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, t.j. záloh (nehnutelnosť) sa nachádza na území Slovenskej republiky. Situácia, keď je v právnom vzťahu zastúpený medzinárodný prvok, sa označuje aj ako kolízia právnych poriadkov. Zodpovedanie nastolenej otázky a súčasne eliminácia kolízie právnych poriadkov je úlohou právnych noriem, ktoré svoje miesto v rámci jednotlivých právnych poriadkov nachádzajú spravidla v samostatnom odvetví toho-ktorého právneho poriadku. Medzinárodné právo súkromné pristupuje k eliminácii kolízie právnych poriadkov spravidla dvojako, na základe dvoch najčastejšie využívaných metód: kolízna a priama, pričom podstata kolíznej metódy spočíva v podriadení súkromnoprávneho vzťahu s medzinárodným prvkom pod jeden z právnych poriadkov, ktoré v právnom vzťahu kolidujú. Takéto podriadenie sa realizuje prostredníctvom právnych noriem, ktorých úlohou je určiť právny poriadok, ktorým sa bude tento právny vzťah meritórne upravovať. Kolízne normy sú prevažne vnútroštátnej povahy, avšak nie je vylúčený ani ich výskyt v prameňoch európskoprávnej povahy (napr. nariadenia). A práve v danej veci sú prameňom kolíznych noriem predpisy európskoprávnej povahy (nariadenia), nakoľko subjekty právneho vzťahu sú naviazané na Slovenskú republiku a objekt tohto právneho vzťahu (záloh) je naviazaný na Slovenskú republiku, pričom oba štáty sú členmi Európskej únie a sú teda povinné sa podriaďovať normám európskeho práva. Nakoľko konanie bolo začaté podaním návrhu na súd dňa 1.8.2007, t.j. pred 10. januárom 2015 (pozri čl. 66 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012), súd aplikoval na vyriešenie otázky súdnej právomoci ustanovenia Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001, v zmysle ktorého podľa čl. 22 ods. 1 (výlučná právomoc) výlučnú právomoc v konaniach, ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti (predmetom tohto konania je vecné právo k nehnuteľnostiam - určenie neplatnosti časti zmluvy o zriadení záložného práva) majú bez ohľadu na bydlisko (rozumej tým aj sídlo právnickej osoby) súdy členského štátu, v ktorom sa tento majetok nachádza, čo je v danom prípade súd Slovenskej republiky, keďže nehnuteľnosti sa nachádzajú na území Slovenskej republiky v obci M. G. Z.. S poukazom na ust. § 88 ods. 1 písm. h) O.s.p. je mieste príslušným na prejednanie veci práve Okresný súd Piešťany. Keďže

otázku právomoci a príslušnosti (miestnej) súdu mal súd vyriešenú, musel sa následne súd zaoberať jednak otázkou, akým právom (či slovenským alebo slovinským) sa bude súd v danom prípade vo vzťahu k prejednaniu otázky vecného práva k nehnuteľnosti riadiť. S poukazom na ust. § 48 MPS slovenské súdy postupujú v konaní podľa slovenských procesných predpisov, pričom všetci účastníci majú rovnaké postavenie pri uplatňovaní svojich práv. Ďalej sa súd musel zaoberať otázkou splnenia procesných podmienok umožňujúcich konať vo veci samej. Ako zásadnou otázkou sa v danej veci javilo vysporiadať sa so skutočnosťou, že žalovaný je toho času (od 27.2.2012) v konkurze. Čo sa týka procesnej spôsobilosti účastníkov konania, v zmysle § 49 MPS sa procesná spôsobilosť cudzinca spravuje právom štátu, ktorého je príslušníkom (slovinským právom). Stačí však, ak má procesnú spôsobilosť podľa slovenského práva. Čo sa týka žalobcu, podmienka procesnej spôsobilosti u neho je splnená minimálne podľa slovenského práva (§ 20 O.s.p.). Čo sa týka právnej spôsobilosti žalovaného, súd s prihliadnutím na ust. § 22 Obchodného zákonníka konštatuje, že nakoľko žalovaný má spôsobilosť podľa právneho poriadku Slovinskej republiky (výpis zo súdneho/obchodného registra), má preto právnu spôsobilosť takisto v oblasti slovenského právneho poriadku. Súčasne je potrebné uviesť, že s prihliadnutím na výpis zo súdneho/obchodného registra žalovaného ako i s prihliadnutím na oznámenie a uznesenie Okresného súdu v Maribore, Slovinská republika sp. zn. St 654/2011 zo dňa 27.2.2012, je od 27.02.2012 ako osoba splnomocnená zastupovaním žalovaného uvedená: Mojca Breznik, správca konkurznej podstaty, adresa: Malnarjeva ulica 54, 1000 Ljubljana, konajúcej prostredníctvom právnej formy MOJCA BREZNIK- ADVOKÁTKA, Dvořákova ulica 8, 1000 Ljubljana, IČO: 1295861000. Nakoľko sa v zmysle § 22 Obchodného zákonníka vnútorné pomery žalovaného spravujú právnym poriadkom, podľa ktorého bol založený, t.j. slovinským právnym poriadkom, je potrebné uviesť, že začatím konkurzného konania správca nadobúda splnomocnenie na zastupovanie konkurzného dlžníka (t.j. žalovaného) a vedenie jeho obchodnej spoločnosti podľa článku 97 ods. 2 ZFPPIP (zákona o finančných operáciách, insolvenčných konaniach a nútenej likvidácii). Začatím konkurzného konania správca nadobúda postavenie zákonného zástupcu (viď. čl. 597) konkurzného dlžníka (žalovaného v tomto konaní).

Súd sa musel taktiež vysporiadať s tým, či vyhlásený konkurz (začatie konkurzného konania) na žalovaného v Slovinskej republike mal nejaký procesný účinok na prebiehajúce konanie na tunajšom súde, ak áno, aký. Súd na vyriešenie tejto otázky per analogiam aplikoval čl. 15 Nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 o konkurznom konaní, podľa ktorého účinky konkurzného konania na neuzavretý súdny proces (teda konanie na tunajšom súde sp. zn. 6C/21/2008), ktorého predmetom je majetok alebo právo, ktorého bol dlžník zbavený, určuje výlučne právo členského štátu, kde takýto súdny proces prebieha. Je to teda slovenský právny poriadok, a to konkrétne zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci sp. zn. 29Cdo 2181/2008 zo dňa 27.1.2011, z ktorého vyplýva, že k súčasnému použitiu práva štátu, v ktorom sa vedie konkurzné konanie a štátu, v ktorom prebieha iné súdne konanie neprichádza. Platí, že podľa článku 15 vyššie uvedeného nariadenia môže prísť k prerušeniu prebiehajúceho súdneho konania len vtedy, pokiaľ podľa práva členského štátu, v ktorom je toto konanie vedené (lex fori processus), úpadkové (konkurzné) konanie začaté v zmysle nariadenia takýto účinok vyvoláva, a to bez ohľadu na to, či rovnaký účinok vyvoláva so začatím konkurzného konania právo štátu, ktorého súd toto konkurzné konanie začal (lex fori concursus). A contrario potom platí, že i keby jedným z účinkov začatia konkurzného konania v členskom štáte na území tohto štátu podľa práva tohto štátu (lex fori concursus) bolo prerušenie prebiehajúcich súdnych konaní týkajúcich sa majetku alebo práva spadajúceho do majetkovej podstaty, takýto účinok by sa neprejavil vo vzťahu k súdному konaniu vedenému v inom členskom štáte, ktorého úprava pre prípad začatia konkurzného konania na území tohto štátu neurčuje (lex fori processus). Súd preto k danej veci uvádza, že s prihliadnutím na predmet tohto konania, teda určenie neplatnosti časti zmluvy o zriadení záložného práva, je toho názoru, že vyhlásenie konkurzu (začatie konkurzného konania) na žalovaného nevyvoláva žiadny procesný účinok (napr. prerušenie konania) vo vzťahu k prebiehávajúcemu konaniu. Súd v prejednávanej veci rieši vecné právo k nehnuteľnostiam, ktorých vlastníkom nie je žalovaný (ale žalobca v určitom podiele), preto objekt tejto zmluvy (záloh - predmetné nehnuteľnosti) nie je ani majetkom podliehajúcim konkurzu (v zmysle zákona č. 7/2005 Z.z.), žalovaný je vo vzťahu k žalobcovi veriteľom (záložným veriteľom), predmetnou zmluvou o zriadení záložného práva je zabezpečená pohľadávka žalovaného, ktorú má voči žalobcovi. Práve táto zabezpečená pohľadávka žalovaného je tým majetkom (právom), ktorý podlieha konkurzu, avšak súd v tomto konaní danú pohľadávku nerieši. Súd preto uzatvára, že záložné právo, ktorou je zabezpečená pohľadávka žalovaného voči žalobcovi nespadá do tzv. konkurznej podstaty, preto ani vyhlásenie konkurzu nespôsobuje prerušenie tohto súdneho konania.

Nakoľko súd považoval vyššie uvedené procesné podmienky stanovené na prejednanie veci za splnené, pristúpil k vecnému posúdeniu žaloby.

Zo žalobného petitu uvedeného v žalobe vyplýva, že žalobca sa domáha od súdu určovacieho výroku, resp. podal určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p., keď sa domáha určenia neplatnosti časti zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 08.05.2007 vo vzťahu k jeho spoluvlastníckemu podielu na predmetných nehnuteľnostiach. Občiansky súdny poriadok stanovuje v § 80, čoho sa môže žalobca domáhať návrhom na začatie konania, teda, aké sú prípustné druhy návrhov na začatie konania z hľadiska petitu. Podľa ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku sa určenie môže týkať len právneho vzťahu alebo práva, ak je na tom naliehavý právny záujem. Úspešne môže podať určovaciu žalobu len ten, kto má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorý spočíva v tom, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené, alebo sa jeho právne postavenie stalo neistým. Naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení tkvie teda v tom, že práve takéto určenie vyrieši všetky sporné právne otázky medzi účastníkmi konania, vytvorí tak pevný právny základ pre ich budúce právne vzťahy a svojimi dôsledkami vytvorí prekážku pre prípadné ďalšie určenia a predíde aj ďalším sporom. Ak požadované určenie stav ohrozenia práva neodstráni, alebo nevytvorí efektívnu istotu v dotknutom právnom vzťahu, nebude podmienka naliehavého právneho záujmu naplnená. Vzhľadom na vyššie uvedené je teda zrejmé, že právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol rozsudkom v merite žaloby rozhodnúť. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania. Určovacia žaloba predpokladaná uvedeným ustanovením je preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde možno pomocou nej eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistotu v právnom vzťahu a ak zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, jednak v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú práve s podmienkou naliehavého právneho záujmu. Ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovacia žaloba bude plniť, nebude ani naliehavý právny záujem na takomto určení.

Súd v otázke existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej žalobe má za to, že v danom prípade táto podmienka nie je splnená. Súd pri tejto úvahe vychádzal z právneho názoru vyjadreného Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4 Cdo 89/2007 zo dňa 25.2.2009. Ako je v predmetnom rozhodnutí uvedené, základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby (akou je aj žaloba aj v tejto veci) je v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania. Ak súd zamietá určovaciu žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je vylúčené, aby súčasne žalobu preskúmal po vecnej stránke. V súvislosti s otázkou existencie naliehavého právneho záujmu pri žalobe o určenie neplatnosti záložnej zmluvy tento súd uviedol, že žaloba o určenie v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak má požadované určenie len povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie právny vzťah alebo právo, a to najmä vtedy, ak takáto predbežná otázka nerieši alebo nemôže riešiť celý obsah alebo dosah sporného právneho vzťahu alebo práva. Stav ohrozenia práva žalobcu alebo neistota v jeho právnom postavení sa totiž v takomto prípade neodstráni iba tým, že bude vyriešená predbežná otázka, z ktorej bez ďalšieho vzťah (právo) významný pre právny pomer účastníkov ešte nevyplýva, ale až určením, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Pokiaľ na základe záložnej zmluvy bolo záložné právo vložené do katastra nehnuteľností, právna otázka, či záložná zmluva (pozn. súdu - v tomto prípade zmluva o zriadení záložného práva) je alebo nie je platným právnym úkonom, za tejto situácie predstavuje iba vyriešenie predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či na nehnuteľnostiach žalobcu (ako záložcu) viazne v prospech záložného veriteľa záložné právo. Aj keby záložná zmluva bola neplatným právnym úkonom, nemôže prípadné určenie jej neplatnosti viesť k odstráneniu právnej neistoty žalobcu alebo k zamedzeniu ohrozenia jeho práva. Určením neplatnosti záložnej zmluvy nemusí byť bez ďalšieho postavené na isto, že vôbec nevzniklo

záložné právo a na druhej strane na základe platnej záložnej zmluvy nemusí vždy vzniknúť záložné právo k nehnuteľnostiam, aj keď bolo vložené do katastra nehnuteľností. A aj keď je záložná zmluva platným právnym úkonom, záložné právo nevznikne, ak nevznikla pohľadávka, ktorú má záložné právo zabezpečovať. Vzhľadom na to, že určením platnosti alebo neplatnosti záložnej zmluvy sa nemôže vyriešiť celý obsah a dosah sporného právneho vzťahu medzi účastníkmi, nemôže byť na takomto určení naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm.c) O.s.p. Stav ohrozenia práva žalobcu alebo neistotu v jeho právnom postavení možno preto odstrániť len určením, či tu je alebo nie je záložné právo, prípadne, ak už došlo k realizácii záložného práva, určením, či tu je alebo nie je iné právo (napr. vlastnícke). Tunajší súd sa s vyššie uvedeným právnym názorom v plnom rozsahu stotožňuje a má za to, že tento možno (je potrebné) aplikovať i na prejednanú vec. Ako uviedol samotný žalobca, na slovinskom súde sa malo viesť konanie, v ktorom sa riešila práve otázka platnosti zmluvy o pôžičke zo dňa 31.3.2006 (zmluva mala byť podľa žalobcu rozhodnutím súdu určená za neplatnú), ktorej pohľadávka bola zabezpečená práve predmetnou zmluvou o zriadení záložného práva zo dňa 08.05.2007. Nakoľko záložné právo má akcesorickú povahu, pre jeho vznik sa predpokladá existencia hlavného záväzku, na zabezpečenie ktorého má slúžiť. Preto ak by súd v tejto veci žalobe žalobu nevyhovel (žalobu zamietol), a teda mal za to, že predmetná zmluva je platná, neznamenalo by to (v zmysle NS SR 4 Cdo 89/2007), že záložné právo vzniklo, nakoľko v prípade, ak by nevznikol samotný hlavný záväzok (bola by neplatná zmluva o pôžičke zo dňa 31.3.2006), nevzniklo by ani záložné právo. Uvedené platí aj naopak. Práve na danej situácii je najlepšie ozrejmenej potreba naliehavého právneho záujmu na žalobe. Nakoľko sa však žalobca nedomáhal určenia, či tu záložné právo je alebo nie je (súd by v takom prípade ako predbežnú otázku riešil existenciu hlavného zabezpečeného záväzku), neosvedčil existenciu naliehavého právneho záujmu na jeho žalobe. Podľa súdu žaloba žalobcu by preto aj v prípade meritórneho rozhodnutia (jej vyhoveniu/ nevyhoveniu) nevytvorila pevný právny základ pre budúce právne vzťahy medzi žalobcom a žalovaným a svojimi dôsledkami by vyhovujúce rozhodnutie súdu nevytvorilo prekážku pre prípadné ďalšie určenia a nepredišlo by sa ďalším súdnym sporom. Právny názor uvedený v tomto odseku aplikovali viaceré súdy pri riešení právne obdobnej otázky /napr. Krajský súd v Bratislave vo veci sp. zn. 6Co/242/2015 zo dňa 30.6.2015, Krajský súd v Žiline vo veci sp. zn. 13Cob/368/2015 zo dňa 24.2.2016, ako i Najvyšší súd Českej republiky vo veci R (ČR) 2/2004/. Za danej situácie teda súd žalobu zamietol, a to práve pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na takomto určení, nakoľko neosvedčenie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení predstavuje samostatný a prvoradávy dôvod pre zamietnutie žaloby. Súd v takomto prípade zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci.

Čo sa týka návrhov na vykonanie dokazovania zo strany žalobcu i žalovaného, súd tieto návrhy (na oboznámenie listinného dôkazu - rozhodnutia Slovinského súdu zo dňa 20.12.2015 ako i vykonanie znaleckého dokazovania) zamietol, a to s prihliadnutím na právne posúdenie veci, keď žalobca v konaní neosvedčil naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle žalobného petitu, a teda vykonanie požadovaného dokazovania by bolo nehospodárne a bez právneho významu pre rozhodnutie vo veci samej.

O trovách konania žalovaného súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. a žalovanému, ako úspešnému účastníkovi konania, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žalovaný návrhom neuplatnil priznanie náhrady trov tohto konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

O trovách konania štátu súd rozhodol podľa § 141 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého trovy spojené s tým, že účastník koná vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumie (§ 18), platí štát. Trovami štátu v tomto konaní je tlmočné, a to za vyhotovenie prekladov z jazyka slovenského do jazyka slovinského a naopak, ako i za tlmočenie na pojednávaní, nakoľko žalobca je štátnym občanom Slovinskej republiky, slovensky hovoriaceho zástupcu v konaní zvoleného nemá. Súčasne sa preklady listín vyhotovovali aj pre žalovaného, resp. jeho správcu (v čase keď nemali zástupcu v tomto konaní), nakoľko žalovaný je právnickou osobou v Slovinskej republike, jeho správkynia je taktiež zo Slovinskej republiky, títo konali vo svojej materčine. Súd rozhodol o trovách konania štátu, aj keď ešte nie je zrejmá konečná suma týchto trov (nakoľko bude potrebné vyhotoviť preklad tohto rozsudku ako konečného rozhodnutia), nakoľko je súd toho názoru, že v danom prípade je výška týchto trov štátu pre účely rozhodovania o trovách konania štátu irelevantná, trovy štátu predstavujú (čo do druhu) len výdavky na tlmočnom a súčasne je potrebné uviesť, že vzhľadom na nutnosť vyhotovovania prekladu rozhodnutia o trovách bude vždy potrebné preklad vyhotovovať až po vyhlásení rozhodnutia o trovách (teda aj v prípade rozhodovania samostatným uznesením), a teda vždy po vyhlásení rozhodnutia vzniknú štátu ďalšie výdaje (trovy) na tlmočnom.

Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave, a to dvojmo (trojmo v prípade odvolania voči trovám konania štátu).

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.)